

קובנו, 22.4.33

לוקר היקר -

בבואי לוורשו אמרו לי שאתה עומד לבוא - וחכיתי לך לשוא. אני בינתיים גמרתי מחזור א' בפולין (14 אספות במשך ששה ימים, מלבד ישיבות אין סוף) והחברים בליטא שאינם יודעים את יוסף וחושבים כאילו רק היום ורק בליטא אני מופיע באספות - הכינו לי כבר פרוגרמה ביד נדיבה, ואותו הדבר צפוי לי בלסביה, ואיני בטוח אם אגיע בשלום עד יום הבחירות. אולם היה לי סיפוק רב בפולין - נוכחתי שיש לנו חנועה רבתי, יש מחנות נוער גדולים, כאשר אין לשום מפלגה בפולין, לא לציונים ולא ללא-ציונים. ואם חלילה ננצח בבחירות (והמצב בארץ יחמיד) מובטחני שנשטף בשטף נוער אדיר, כאשר לא היה וכאשר לא חלמנו ולא פיללנו. ובפולין עומדת ברצינות חמורה שאלת המנהיגות וההדרכה. מי ילכד ומי יכוון את כל המחנות האלה? בתוך הגידול הרב של תנועתנו גדלה גם המפלגה והיא מהווה כבר עכשיו כוח הגון. במרכז המפלגה מצאתי כמה שנויים לטובה בחפיסת העניינים - אם כי אני יודע שלא השכל אלא הזמן עשה זאת. אולם אין זה המרכז שיוכל לעמוד בראש התנועה. בשנים האחרונות למדתי להעריך את ניישטד - גם כשרון עבודתו וגם הבנתו הפוליטית. והוא בלי ספק היה יכול להוות חבר חשוב של המרכז הרצוי - אבל בו בלבד לא נפתרת השאלה.

בהיותי בפולין נוכחתי בעליל - וזוהי גם דעת

חברים במקומות שונים - שדעתי בשאלת העתון היתה נכונה.

הכרחי לנו עתון יומי - אבל הקמתו עכשיו בשעת מלחמת הבחירות
עלולה להיות לנו לרועץ. הקמת עתון יומי בארץ כפולין אינה
צריכה רק כסף בלבד. בלי השקעה מאמצים גדולים ובלי רכוז כל
מרץ התנועה בזמן הראשון לבנין העתון והפצתו - לא יקום הדבר.
דבר זה אומר כשלון גמור בבחירות. אני מאמין עכשיו עוד
יותר מאשר מקודם שיש לנו אפשרות אובייקטיבית לנצח בבחירות
בפולין. מרוכזים סביבנו 80,000 נוער, מהם 30.000 בחלוץ
בלבד. אולם הפעלת מחנה עצום כזה, גיוסו וארגונו לבחירות
לא יתכנו באפס יד. נדרשת פעולה ענקית, פעולת הסברה בלתי
אמצעית, מגע וביקור במקומות. בדיקה ובחינה בכל נקודה
ונקודה - ושתי מלאכות כבדות כאלה לא תעשינה בבת אחת.
או ארגון בחירות או הקמת עתון. כמובן אילו היה כבר קיים
עתון שלנו היה יכל להיות לנו לברכה גדולה, אבל הקמתו עכשיו
מוכרחה להפנות כל המרץ, האמצעים והפתוס ממלחמת הבחירות.
הצלחתנו בבחירות בפולין תלויה לדעתי לא כל כך בחעמולה
כמו בארגון. יש מחנה רב שילך אתנו - למפרע, אם רק נדע להשקיל
אותו ולהביאו לבחירות. כמובן שעלינו גם להשתמש עד כמה שאפשר
בעתונות הקיימת ובעיקר בהיינס. וחברינו לא עשו מה שבכוחם
לעשות למען ישמש ההיינס גם אותנו. פחות ממי שהוא אחר מאמין
אני בישרה של עתונות זו. אבל אני מאמין בכוח. יש לנו די
כוח להכריח עתונות זו להקדיש לנו את המקום הראוי לנו.
וחברינו עדיין לא למדו את מלאכת ההשתמשות בכוח צבורי בצורה
נאותה.

למלחמת הבחירות שלנו בפולין תהיה נחוצה גם

חוספת-כוחות. הכרחי לדעתי שארלזרוב, זלמן ואחיה תבואו לפולין לכל הפחות לחודש ימים. לפני צאתי מהארץ הבטיחו זלמן וארלזרוב לבוא. אבל בואך אתה הוא הכרח אף הוא. אתה צריך לבקר גם ווינה וצ'חיה. בוינה צומחת לנו חנועה רצינית, ואם הנצים לא יתפסו את אבסטרסה אנו מסוגלים להיות כוח גדול בוינה. החלוץ גדל וגם המפלגה מתפתחת יפה. האינטרס לא"י הולך ורב, ובידנו לכבוש את הנוער הווינאי, גם חלקו המערבי וגם חלקו המזרחי.

לביקוריך במרכזי פולין, צ'חיה ואבסטרסה יהיה ערך עצום, ובמלחמה זו שעומדת עלינו להתגייס במלוא כוחנו. לפני נסעי מורשו שמעתי מפי ניישטר בשם רייס דברי-אגדה על תכניות סמואל רדינג להצלת יהודי גרמניה. מה מן הממש יש בדברים אלה? ענין יהדות גרמניה יכל בלי ספק לשמש מנוף כביר, גם פוליטי וגם כספי, להרמת מפעלנו הציוני. איני יכל להסכים לרעיון של וויצמן לקשר את הצלת היהדות הגרמנית עם ענין החולה - איני רואה כל סמיכות פרשיות בין שני דברים אלה - אבל מפעל קולוניזציוני גדול להצלת יהודי גרמניה וודאי שיש לעשות עכשיו, ואני מחכה לשמוע ממך בירורים בענין זה. יש בדעתי גם לבשת ללונדון - אם רק אוכל להפנות לכל הפחות שבוע אחד, אבל רק לאחר שאתה וארלזרוב תבואו לפולין.

- - - - -

מה שלום מלכה? היא בריחה ונעלמה לפתע פתאום מבלי פרדה אפילו - אני קובל ביחוד על שלא נשארה עד לאחר עבור

הטרדות הקשות של ועידת ההסדרות, כשאפשר היה להפנות קצת
ולהוכיח שאין אנו בְּרִבְרִים כאלה שאין להם כל ענין וטעם מחוץ
לד' אמות של משרדם המִיַּגֵּעַ והמונוטוני.

ואולי תבוא גם מלכה אחר לפולין?

אני אשוב לוורשו בעוד 14 - 12 ימים; בסוף
השבוע (בעוד ששה ימים) אהיה בריגה. שלום רב לשניכם ולהתראות -

שלכם

ד. בן-גוריון